

დამოუკიდებელი ინსპექტორის
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 03 ნოემბერი

დისციპლინური საქმე №80/301-18
მოსამართლე -- -- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

-- -- 2018 წლის 13 დეკემბრის №-- საჩივრის საფუძველზე, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 18 დეკემბრის №151/39-03 წერილით მოსამართლე -- -- ეცნობა №-- საჩივრის შემოსვლის და მის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების შესახებ.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დასკვნა მომზადდა 2019 წლის 31 იანვარს.

1. საჩივრის ავტორის მიერ მითითებული გარემოებები:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, მან 2018 წლის 07 მაისს კერძო საჩივრით მიმართა -- სააპელაციო სასამართლოს. 2018 წლის 17 მაისის განჩინებით საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში. ამ დროიდან მოყოლებული, საქმეზე არ განხორციელებულა არანაირი საპროცესო მოქმედება. შესაბამისად, მოსამართლის მხრიდან ადგილი აქვს საქმის განხილვის უსაფუძველო გაჭიანურებას.

2. საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. 2018 წლის 23 აპრილს -- საქალაქო სასამართლოს სარჩელის აღძვრამდე მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის შესახებ შუამდგომლობით მიმართა -- -- (მომავალი მოპასუხე, -- --). 2018 წლის 24 აპრილის განჩინებით -- -- უარი ეთქვა მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებაზე.

2.2. -- -- 2018 წლის 24 აპრილის განჩინება გაასაჩივრა 2018 წლის 07 მაისს. საქმე 2018 წლის 11 მაისს განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --. 2018 წლის 17 მაისის განჩინებით კერძო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში. 2018 წლის 10 დეკემბრის განჩინებით -- -- კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

2.3. სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, მოსამართლე -- -- 2018 წელს, 2017 წლის ნაშთის სახით, განსახილველად გადაეცა 47 სააპელაციო საჩივარი, 25 კერძო საჩივარი და 40 საარბიტრაჟო დავა (სულ 112 საქმე). 2018 წელს მოსამართლე -- -- განსახილველად გადაეცა 161 სააპელაციო საჩივარი, 130 კერძო საჩივარი და 39 საარბიტრაჟო დავა (სულ 330 საქმე). განსახილველად გადაცემული 442 საქმიდან -- --

2018 წელს განიხილა 105 სააპელაციო საჩივარი, 78 კერძო საჩივარი და 62 საარბიტრაჟო დავა (55%).

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 31 იანვრის დასკვნა:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია). იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს, საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და განვსაზღვროთ, მოსამართლის კონკრეტული ქმედებები შეიცავს თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

მოცემულ შემთხვევაში, შესაძლოა სახეზე იყოს მოსამართლის მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ (საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურების) ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გადაცდომის ჩადენის ფაქტი.

იმისათვის, რომ სრულყოფილად შეფასდეს საჩივრის საფუძველზე გამოკვლეული ფაქტობრივი გარემოებები შეიცავს თუ არა მოსამართლის მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს, აუცილებელია განისაზღვროს, თავისი არსით რას წარმოადგენს - საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება, როდიდან უნდა ჩაითვალოს საქმე გაჭიანურებულად და რას გულისხმობს ტერმინი „უსაფუძვლო“.

აღნიშნულ გადაცდომასთან დაკავშირებით, დამატებით განმარტებებს არ გვადგენს შიდა კანონმდებლობა, ამასთან, არც სადისციპლინო კოლეგიისა და სადისციპლინო პალატის არსებული გადაწყვეტილებები იძლევა აღნიშნული საკითხის განზოგადების შესაძლებლობას.

ამდენად, მოსამართლის მიერ საქმის განხილვის შესაძლო უსაფუძვლო გაჭიანურებაზე მსჯელობისას აუცილებელია ყურადღება ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლს (რომელიც მოიცავს სამართლიანი სასამართლოს მიერ საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის უფლებას) და იმ კრიტერიუმებს, რასაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო იყენებს მე-6 მუხლის დარღვევის დადგენის დროს (საქმის განხილვის გონივრული ვადის დარღვევის გამო).

შესაბამისად, საქმის განხილვის ვადების გონივრულობა უნდა შეფასდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

1. საქმის სირთულე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს, როგორც საქმის ფაქტობრივ, ისე სამართლებრივ სირთულესთან (*Katte Klitsche de la Grande v. Italy*, §55; *Papachelas v. Greece*, §39); რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს რამდენიმე მხარის საქმეში ჩაბმასთან (*H. V. United Kingdom*, §72); მტკიცებულებების გამოკვლევასთან (*Human v. Poland*, §63) და ა.შ. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც როდესაც საქმე თავისი არსით სირთულით არ ხასიათდება, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობა არ არის ნათელი ამ გარემოებამაც შეიძლება საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება გამოიწვიოს (*Lupeni Greek Catholic Parish and others v. Romania*, §150);
2. მხარეთა მოქმედებები, რაც გულისხმობს მაგალითად, ადვოკატთა ხშირ ცვლილებას (*Koenig v. Germany*, §103), შუამდგომლობებს, რომელიც გამიზნულია პროცესის გასაჭიანურებლად, ან უბრალოდ დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებთან (*Acquaviva v. France*, §61), ასევე სხვა მოქმედებები, რომელიც უკავშირდება საქმის განხილვის ვადის გაგრძელებას;
3. საქმის განმხილველი მოსამართლის მოქმედებები, ყურადღება უნდა მიექცეს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მოსამართლის მიერ საპროცესო მოქმედების შეუსრულებლობას/ჩაუტარებლობას (*Pafitis and others v. Greece*, §93; *Tiece v. San Marino*, §31; *Suermeli v. Germany*, §129).

თუმცა, აქვე ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, საქმის განხილვის ვადა იყო გონივრული თუ არა უნდა შეფასდეს ყოველ

საქმეზე ინდივიდუალურად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (Frydlander v. France, §43) და ერთიანობაში ყველა საპროცესო მოქმედების მხედველობაში მიღების შედეგად (Koenig v. Germany, §98).

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 119-ე მუხლის თანახმად, „მტკიცებულებათა უზრუნველყოფაზე უარის თქმის შესახებ განჩინებაზე შეიძლება კერძო საჩივრის შეტანა.“

იმავე კოდექსის 419-ე მუხლის შესაბამისად, „კერძო საჩივრის თაობაზე განჩინება გამოაქვს ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს კერძო საჩივრის მიღებიდან 2 თვის ვადაში.“

მოცემულ შემთხვევაში საჩივრის ავტორის პრეტენზია ეხება მოსამართლის მიერ კერძო საჩივრის განხილვის კანონით გათვალისწინებული ვადის დარღვევას (საჩივრის ავტორი მიუთითებს, რომ დარღვეულია კერძო საჩივრის განხილვისათვის კანონით დადგენილი 02 თვიანი ვადა). საქმის მასალებით დასტურდება, რომ -- -- 2018 წლის 24 აპრილის პირველი ინსტანციის განჩინება კერძო საჩივრით გაასაჩივრა 2018 წლის 07 მაისს. საქმე 2018 წლის 11 მაისს განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --. 2018 წლის 10 დეკემბრის განჩინებით -- -- კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. ამდენად, მოსამართლე -- -- კერძო საჩივარს განიხილავდა 07 თვის განმავლობაში, კანონით გათვალისწინებული 02 თვიანი ვადის 05 თვის დარღვევით.

მიუხედავად მოსამართლის დატვირთვისა, საქმის მასალებით არ დასტურდება რაიმე ისეთი გარემოება, რომელიც საპატიოს გახდიდა მოსამართლის მხრიდან კერძო საჩივრის განხილვის ვადის 05 თვით დარღვევას. შესაბამისად, მოსამართლე -- -- ქმედება შეიცავს დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, დამოუკიდებელი ინსპექტორი უფლებამოსილია მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ თუ მოსამართლეს შეუწყდა სამოსამართლო უფლებამოსილება (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს -- -- გადაწყვეტილებით „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 43-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, -- სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლე -- -- 2019 წლის -- -- გათავისუფლდა თანამდებობიდან, უფლებამოსილების ვადის გასვლის გამო.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოება ხორციელდება მხოლოდ საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა მიმართ. გამომდინარე იქიდან, რომ -- -- აღარ ახორციელებს სამოსამართლო უფლებამოსილებას, იგი არ წარმოადგენს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით განსაზღვრულ დისციპლინური სამართალწარმოების სუბიექტს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №80/301-18 „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის (ხანდაზმულობის ვადის გასვლა) შესაბამისად, არსებობს მოსამართლე -- -- მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის საფუძველი.

ზურაბ აზნაურაშვილი

დამოუკიდებელი ინსპექტორი